

Digitālā transformācija un pārmaiņu vadība

Prof. **Juris Binde**, *Dr.oec*
LMT Prezidents

lmt

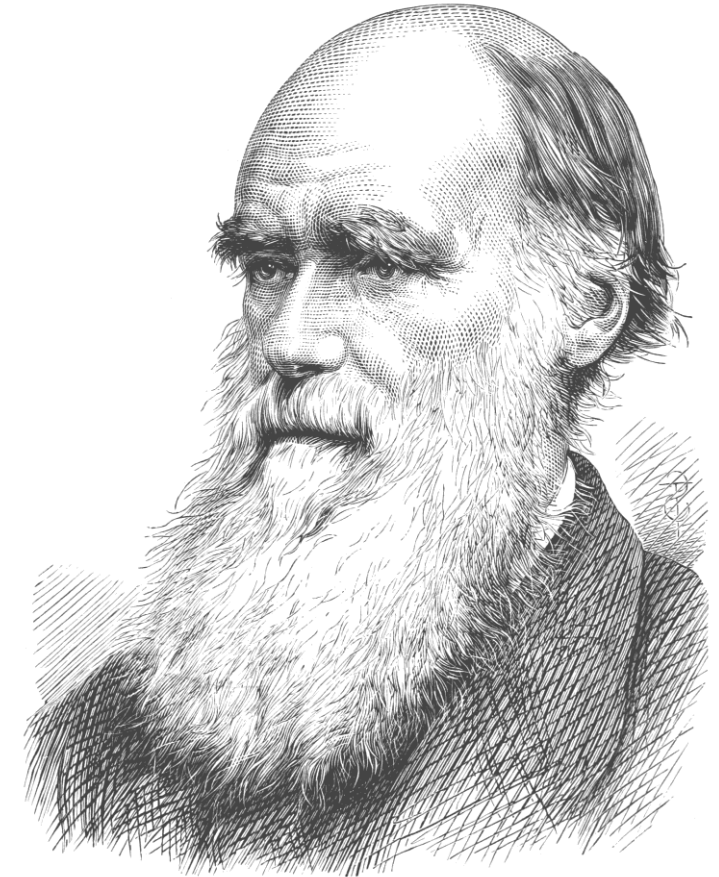
Saturs:

- Tehnoloģiju attīstība
- Pārmaiņu vadība
- Pētījumos balstīta lēmumu pieņemšana

Digitālā darvinisma koncepts šobrīd ir aktuālāks nekā nekad agrāk

«Mainies vai mirsti» ir galvenā krīzes mācība

Izdzīvos nevis stiprākais vai
inteliģentākais,
bet tas, kurš vislabāk pielāgosies
pārmaiņām!

Digitālā transformācija iespiežas mūsu ikdienā

Digitālo tehnoloģiju integrācija visās uzņēmējdarbības jomās

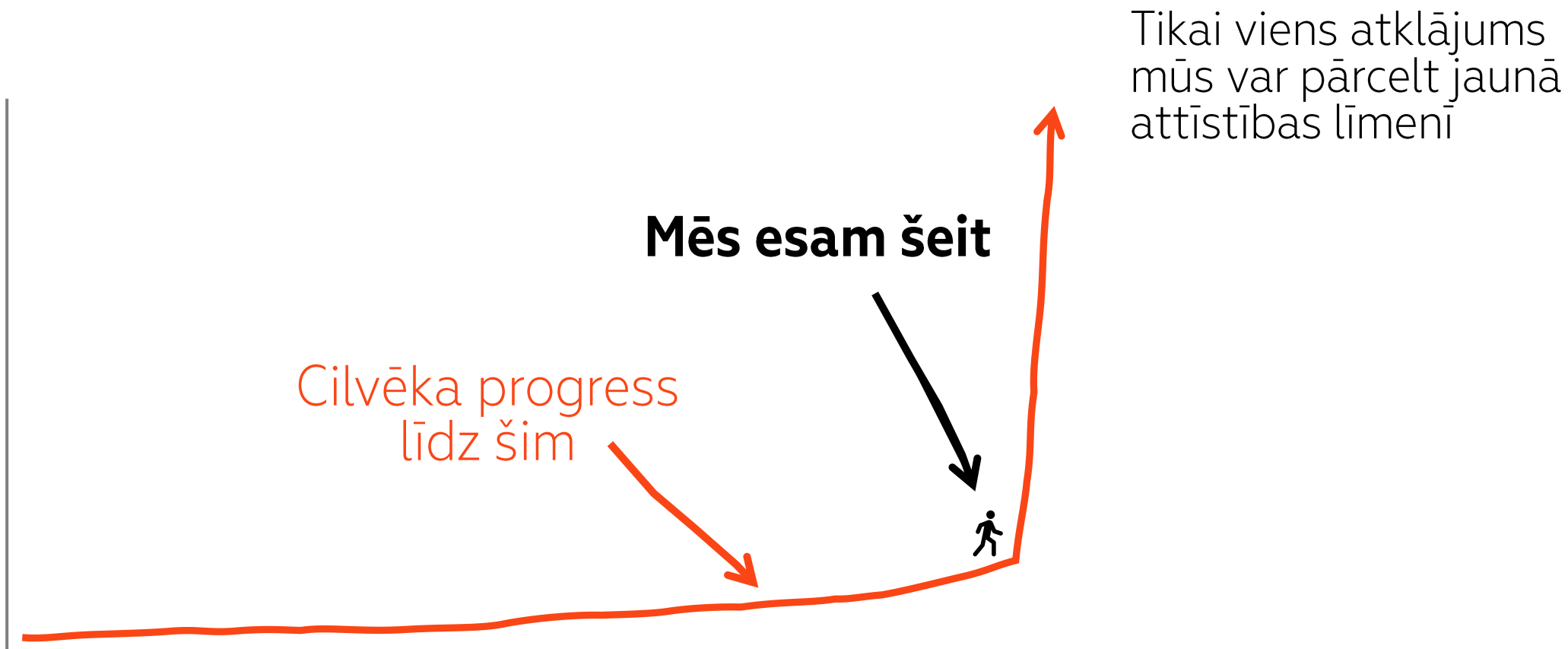
Būtiskas izmaiņas darbības pamatprocesos un kultūras maiņa

Jauni izaicinājumi saskarsmei, sadarbībai un iesaistei

Vai esam gatavi jauno tehnoloģiju izaicinājumam?

Vēl pērn cilvēku darbs veidoja 72%, un tikai 28% – iekārtu veikums

2025. gadā:

52%

Darba* veiks iekārtas

48%

Darba* veiks cilvēki

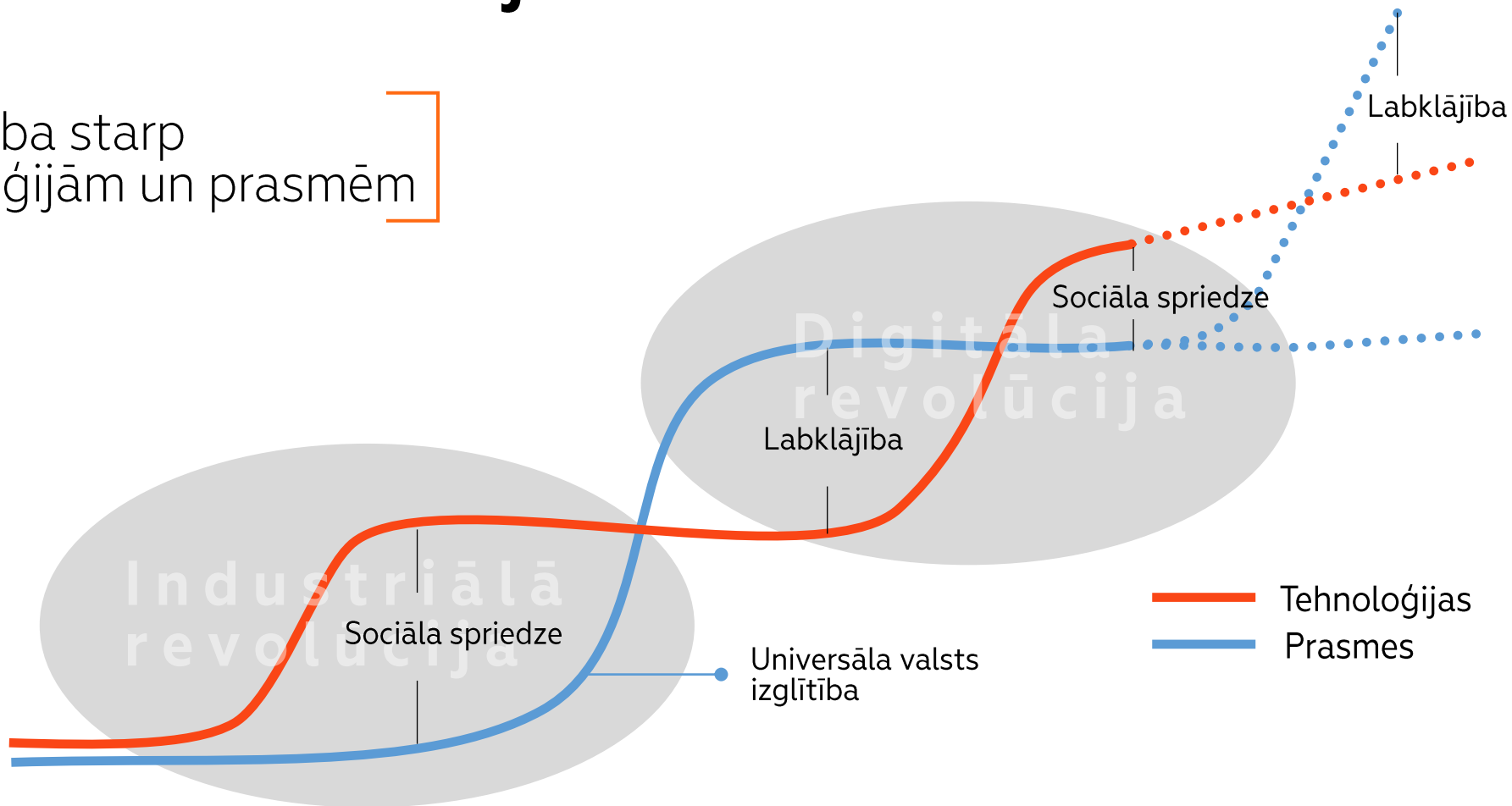
**no patērēto stundu skaita viedokļa*

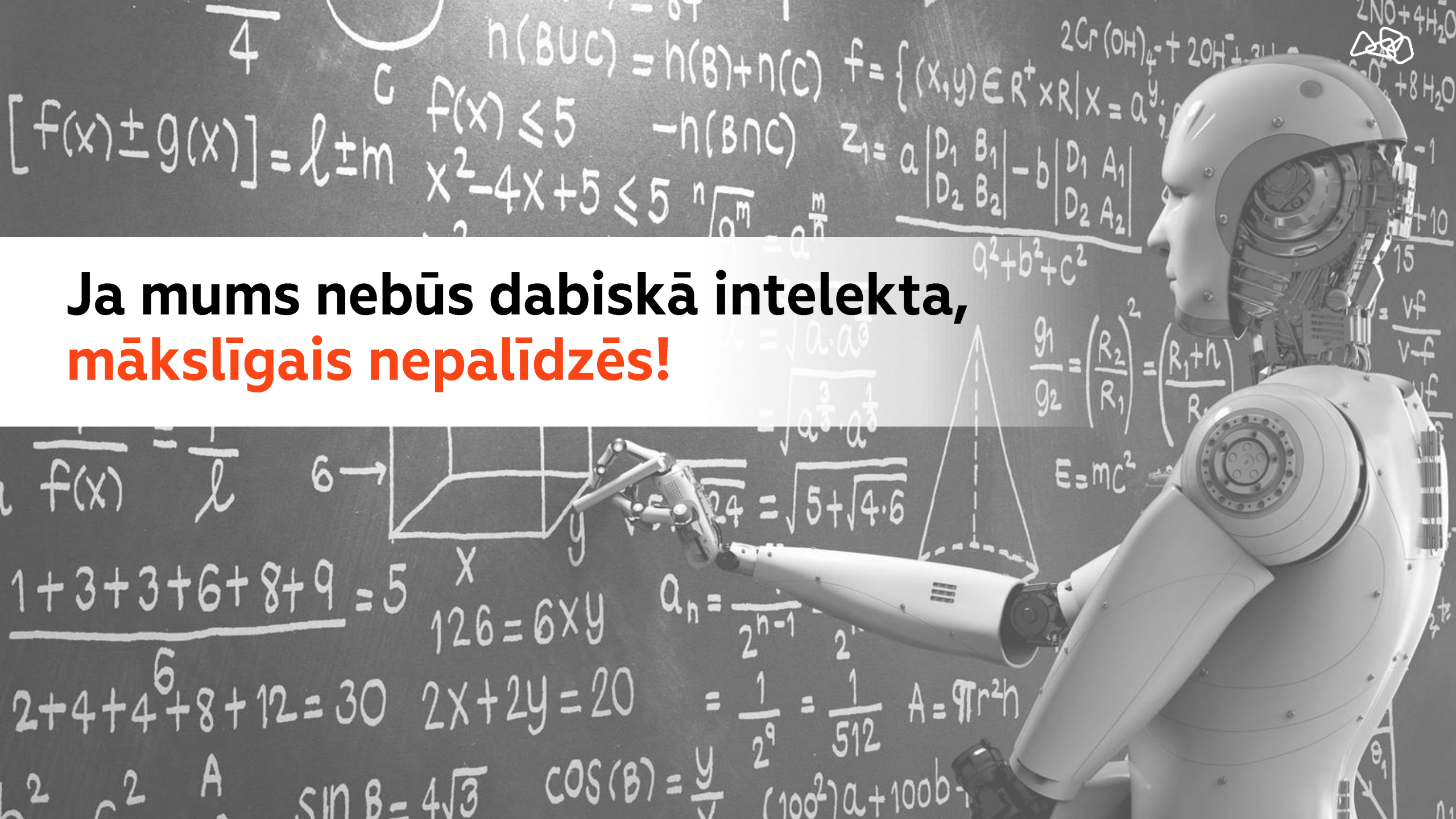

Mums ir vajadzīgi izglītoti cilvēki, kas veicina digitālo transformāciju

Sacensība starp tehnoloģijām un prasmēm

**Ja mums nebūs dabiskā intelekta,
mākslīgais nepalīdzēs!**

Pārmaiņām vienmēr būs noliedzēji un atbalstītāji

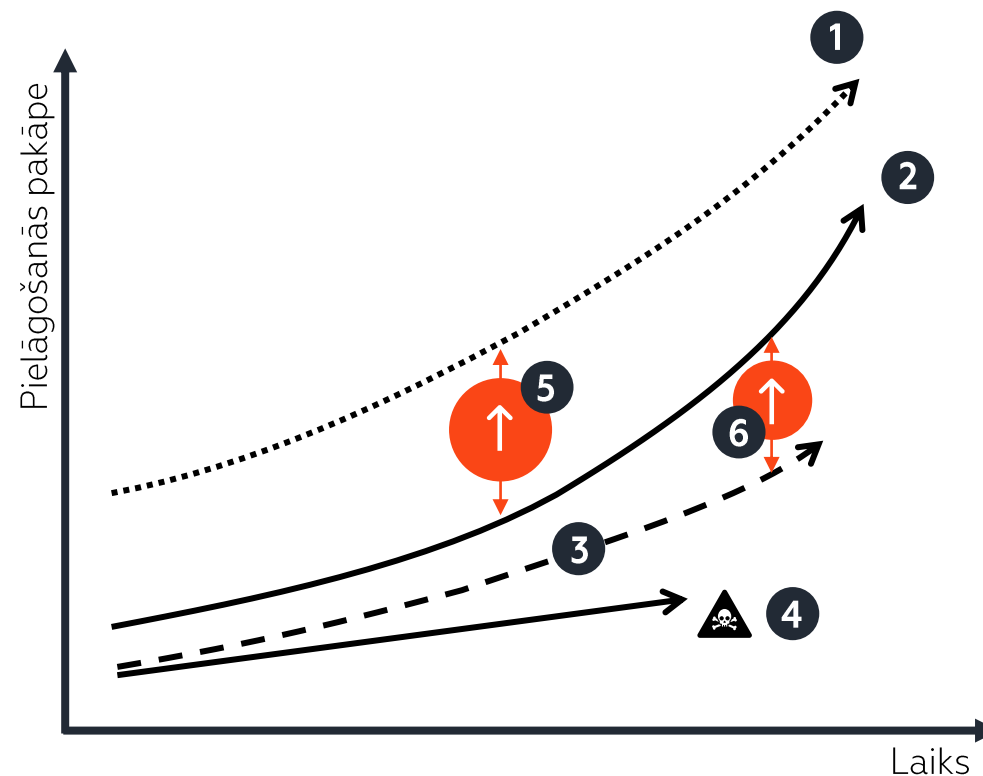
Noliedzēji | Skeptiķi | Atbalstītāji

Ap **45%** darbinieku pārmaiņu vietā izvēlas saglabāt status quo

Avots: LeadershipIQ

Pārmaiņu virzītāju ir mazāk nekā **20%**

Avots: Everett M Rogers, Diffusion of Innovations modelis

1 Tehnoloģiskā attīstība virza procesu

2 Sabiedrības pielāgošanās tehnoloģiju attīstībai

3 Uzņēmumu vidējais pielāgošanās ātrums

4 Pastāvēšana, ignorējot tehnoloģiju attīstību

5 Sabiedrības digitālā transformācija

6 Uzņēmējdarbības digitālā transformācija

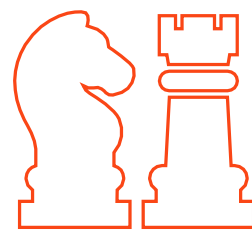

70%

no digitālās transformācijas iniciatīvām nerasniedz savu mērķi

Harvard Business Review

Digitālās transformācijas galvenā panākumu atslēga nav tehnoloģijas

Vismaz tikpat svarīga ir **stratēģija** un **spēja vadīt pārmaiņas**

Paradigmas maiņa uzņēmējdarbības vidē

Aktīvi

Piekļuve ekosistēmām

Struktūras un hierarhijas

Tīklošanās

Zināšanu ekonomika

Sadarbības ekonomika

Paredzamība un kontrole

Lēmumpieņemšanas ātrums un elastība

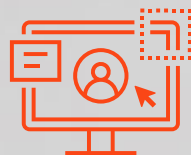
LMT loma

Integrators

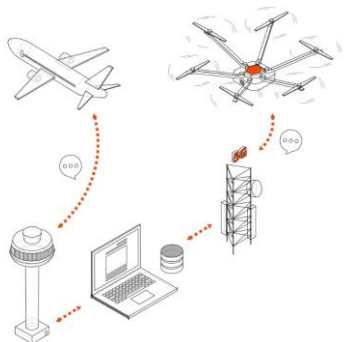
Mobilais operators

IT uzņēmums

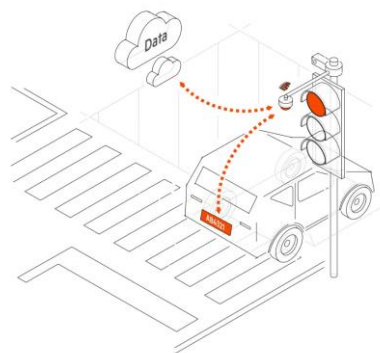
LMT inovāciju vertikāles

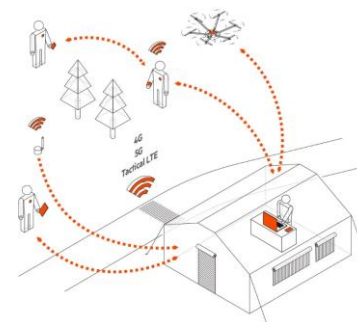
**Dronu
risinājumi un
satiksmes
vadība**

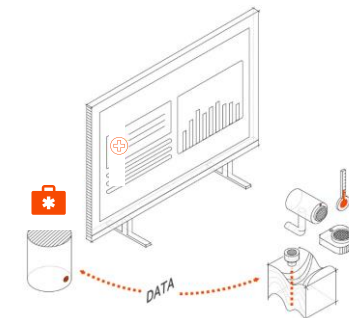
**Lietu
internets un
sensoru
risinājumi**

**Viedpilsētu un
satiksmes
drošības
risinājumi**

**Sabiedrības
drošība**

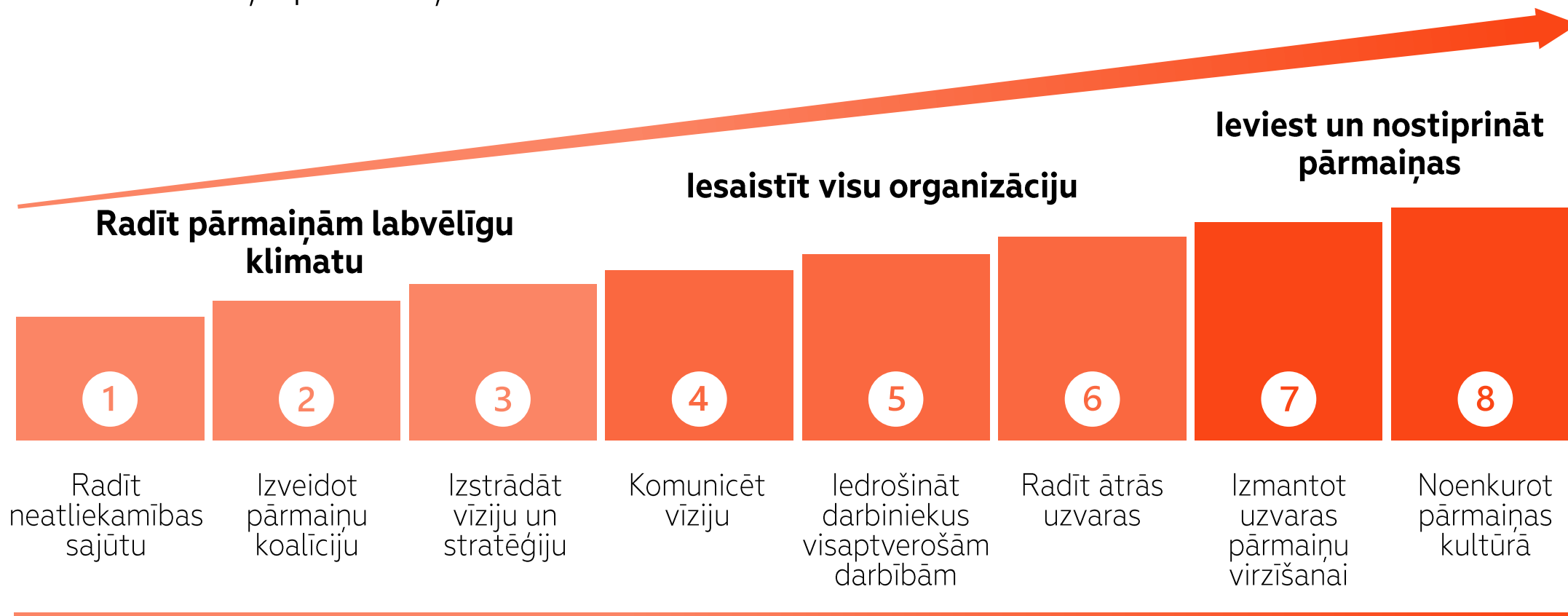

Veselība

Digitālā transformācija = pārmaiņu vadība

Kottera 8 soļu pārmaiņu modelis

Stratēģija

Intensīvas konkurences apstākļos stratēģija ir atkarīga no liela skaita ārējo faktoru

Uzņēmuma darbība tirgū jāplāno nevis pēc **determinētiem plāniem**, piemēram, mājas būvniecība, bet pēc **scenārijiem**, kā **karadarbība**

Scenāriju taktiskie plāni

Plānojamie objekti

- ◆ **Ilgtermiņa mērķi**
- ◆ **Spēju attīstība** (klientu apkalpošana, jaunie piedāvājumi)
- ◆ **Esošo resursu pārvaldība** (klientu noturēšana, izmaksas, ARPU pieaugums, tīkla kapacitāte, personāls)

Līdera loma digitālajā transformācijā

Līderis

Vīzija:

- saprātīga un pievilcīga nākotnes aina

Stratēģija:

- loģiski ceļi (scenāriji) kā realizēt vīziju

Menedžeris

Plāni:

- konkrēti darbi un laika plāni kā realizēt scenārijus

Budžeti:

- plāni izteikti finansiālos mērķos un izmērāmos rezultātos

Efektīva vīzija

- ◆ Iedomājama
- ◆ Pievilcīga
- ◆ Iespējama
- ◆ Fokusēta
- ◆ Elastīga
- ◆ Komunicējama

Pārmaiņu komanda

- Īstie cilvēki
- Savstarpēja uzticēšanās
- Kopēji mērķi

Mobilizācija pārmaiņām

- ◆ Saprātīga vīzijas komunikācija darbiniekiem
- ◆ Struktūrai jāatbilst vīzijai
- ◆ Informācijas un personāla sistēmas pielāgošana vīzijai
- ◆ Darbinieku apmācība jaunajai situācijai

- ◆ Tiecieties ar oponentiem tet-a-tet

“Mazās” uzvaras

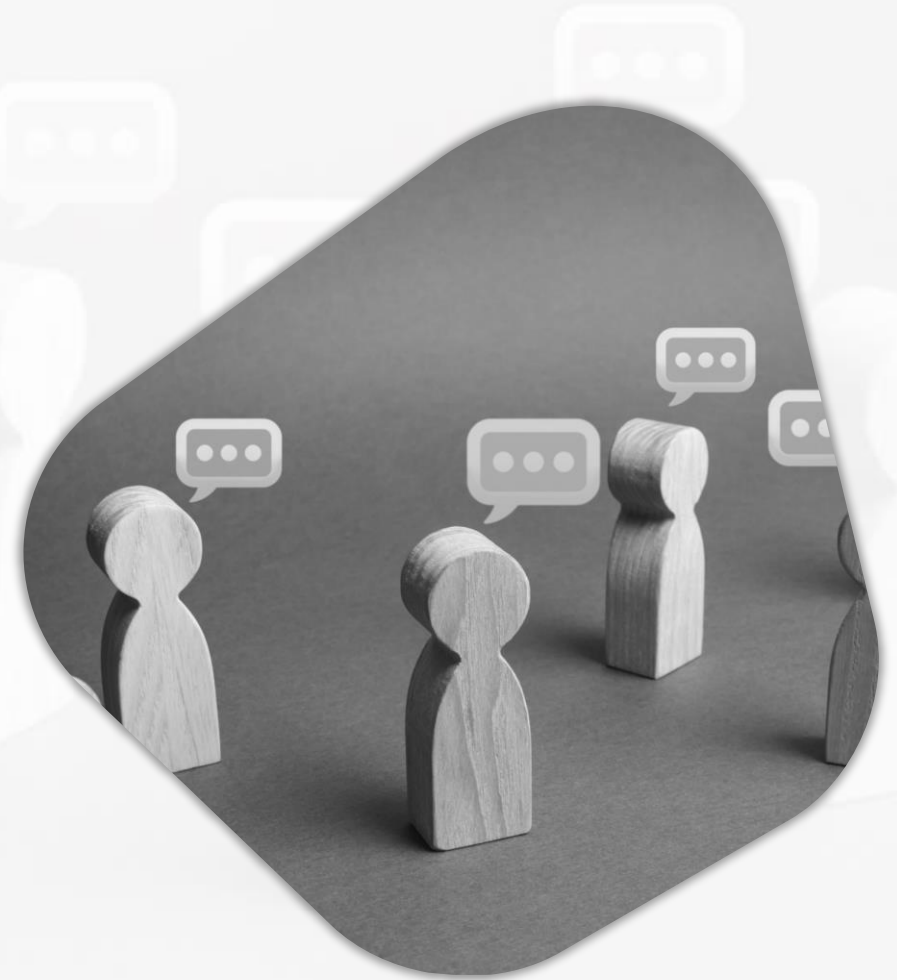
- ◆ Pierādījumi izvēlētās vīzijas pareizībai
- ◆ Apbalvojums pārmaiņu aģentiem
- ◆ Palīdz precizēt vīziju un stratēģiju
- ◆ Vājina pretiniekus un skeptiķus
- ◆ Nostiprina vadītāju pozīcijas
- ◆ Pārveido neitrālos - atbalstītājos, pasīvos atbalstītājus - aktīvos palīgos

Pārliecinoša komunikācija

- ◆ Vienkāršība
- ◆ Metaforas, analogijas un piemēri
- ◆ Plaša auditorija
- ◆ Atkārtošana
- ◆ Personiskais piemērs
- ◆ Šķietamu neatbilstību skaidrošana
- ◆ Dot un ņemt

Jēgpilna iekšējā komunikācija

**Uzņēmuma
mērķi**

Precīzi definēti uzdevumi

Palīdz efektīvāk nonākt pie rezultāta

**Darbinieku
iesaiste**

No ideju ģenerēšanas līdz realizācijai,
jo dalība palielina apmierinātību

Vadības iesaiste palielina nozīmību,
veicina dažādu "līmeņu" darbinieku
tuvināšanos

**Radoša
pieeja**

Svarīgi parādīt, ka "sirds ir iekšā"
lai piesaistītu uzmanību, lai darbinieki
atcerētos, justu atbildību un būtu motivēti

**Jēgpilna iekšējā
komunikācija**

Uzņēmuma mērķu īstenošana,
**respektējot un ņemot vērā
darbinieku vajadzības.**
Sabalansēti izdevumi.

Datos balstīta lēmumu pieņemšana

1

Datos balstīts
LMT investīciju modelis tīkla
infrastruktūras izbūvei

3

Lielie dati
administratīvi teritoriālās
reformas plānošanai

5

Sociāli tehnoloģiskās
modelēšanas metode

2

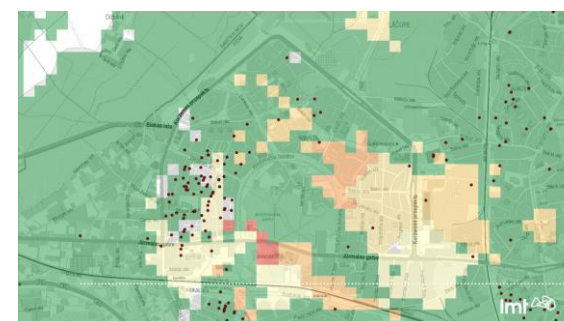
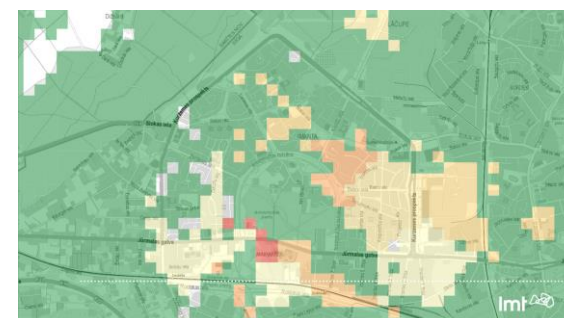
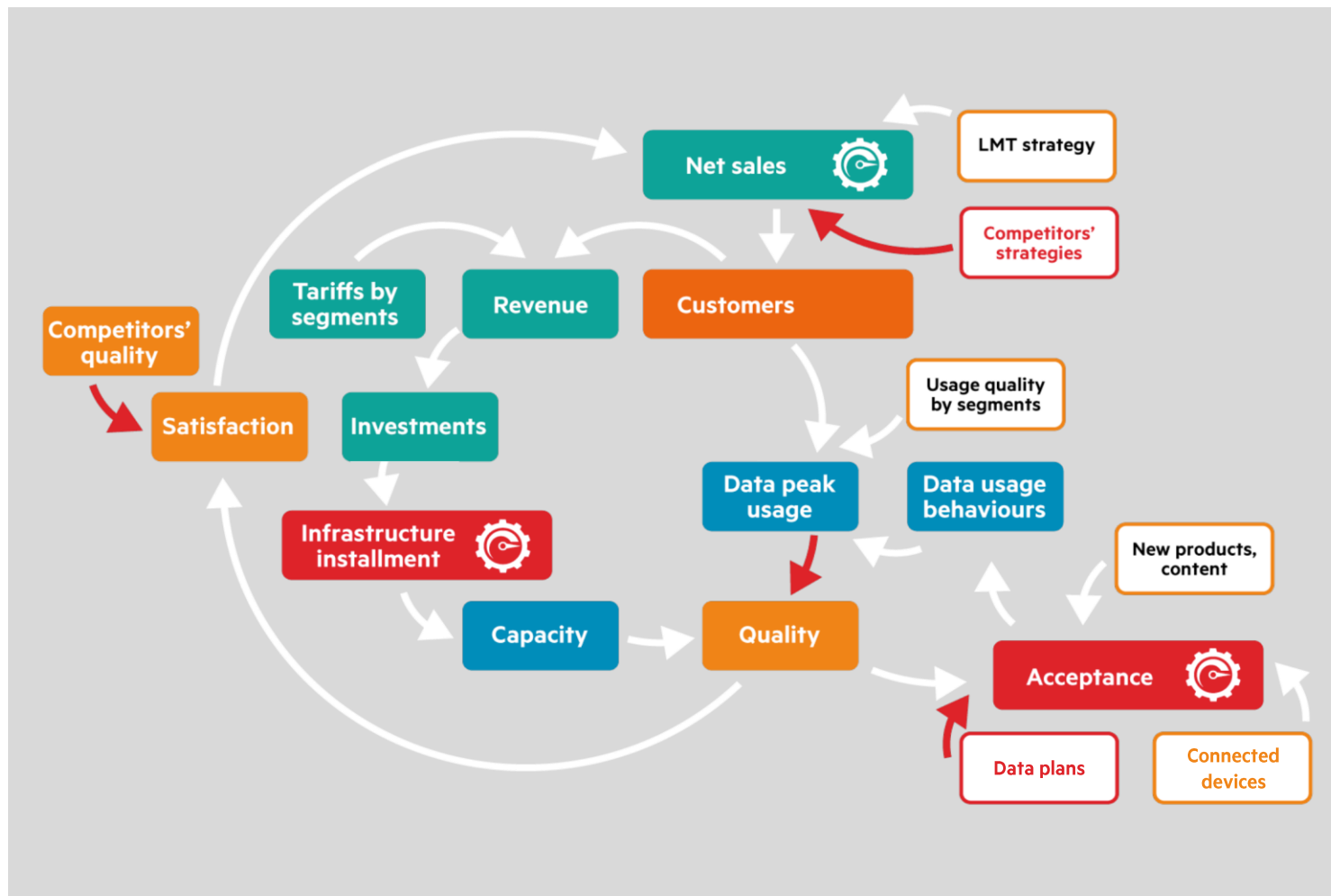
Lielie dati gudrajās
pilsētās un satiksmes
drošībai

4

Lielie dati
COVID-19 lēmumu
pieņemšanā

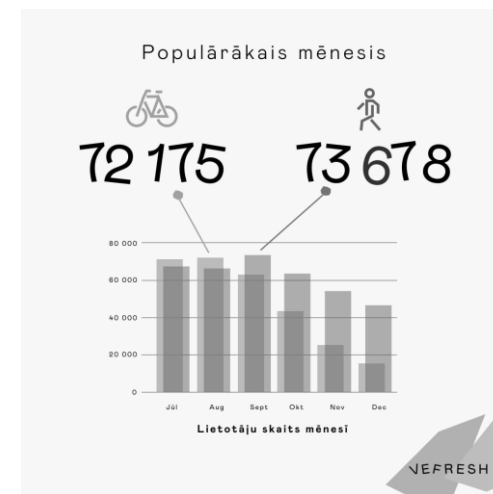
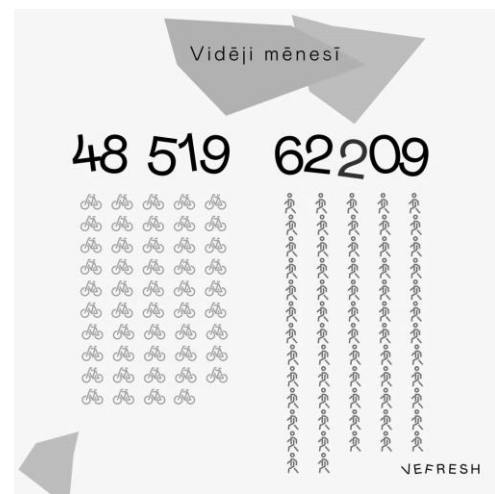
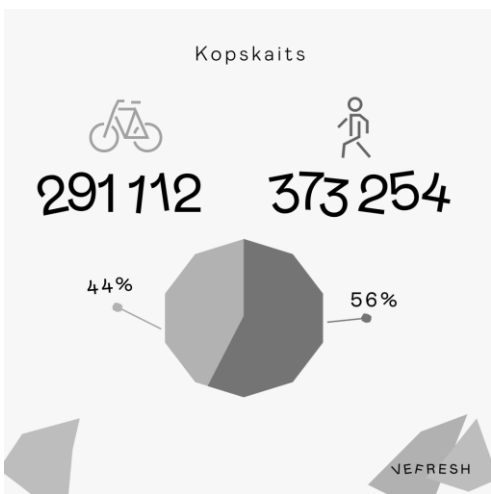
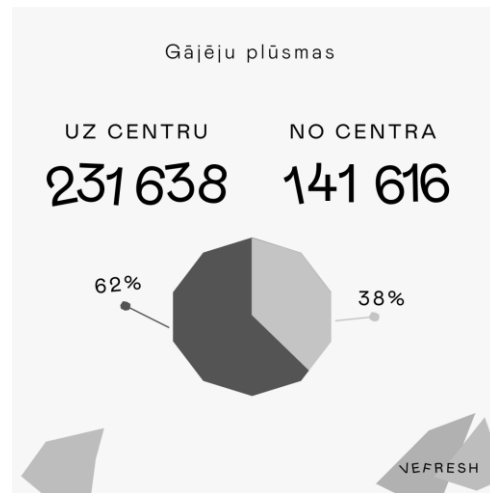

Datos balstīts LMT investīciju modelis tīkla infrastruktūras izbūvei

Lielie dati gudrām pilsētām

Lielie dati satiksmes drošībai

Pārkāpumu skaits gadā:

Administratīvie
pārkāpumi 2019. gadā
visā Latvijā

3 703

Valsts policijas dati

Potenciālais pārkāpēju
skaits Krustabaznīcas –
Brīvības ielas krustojumā

21 900

*Aplēses vadoties pēc LMT
piefiksētās statistikas*

Vienā dienā:

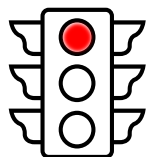
*LMT pilotprojekta dati
no 2020. gada 2. oktobra līdz 31. decembrim*

Auto skaits

15 974

Pārkāpumi

60

Sarkanā
gaisma

41

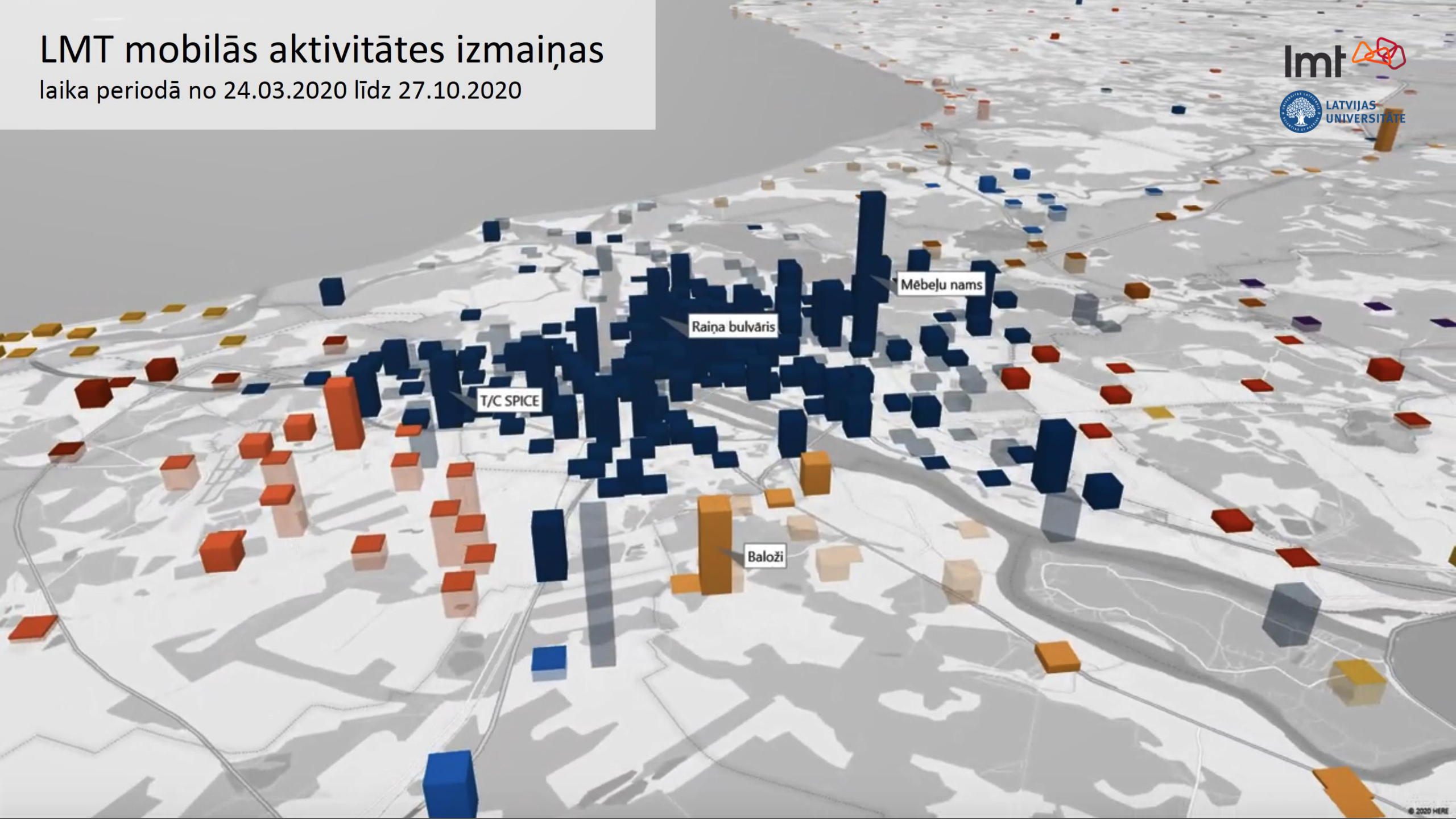
Dzeltenā
gaisma

19

LMT mobilās aktivitātes izmaiņas

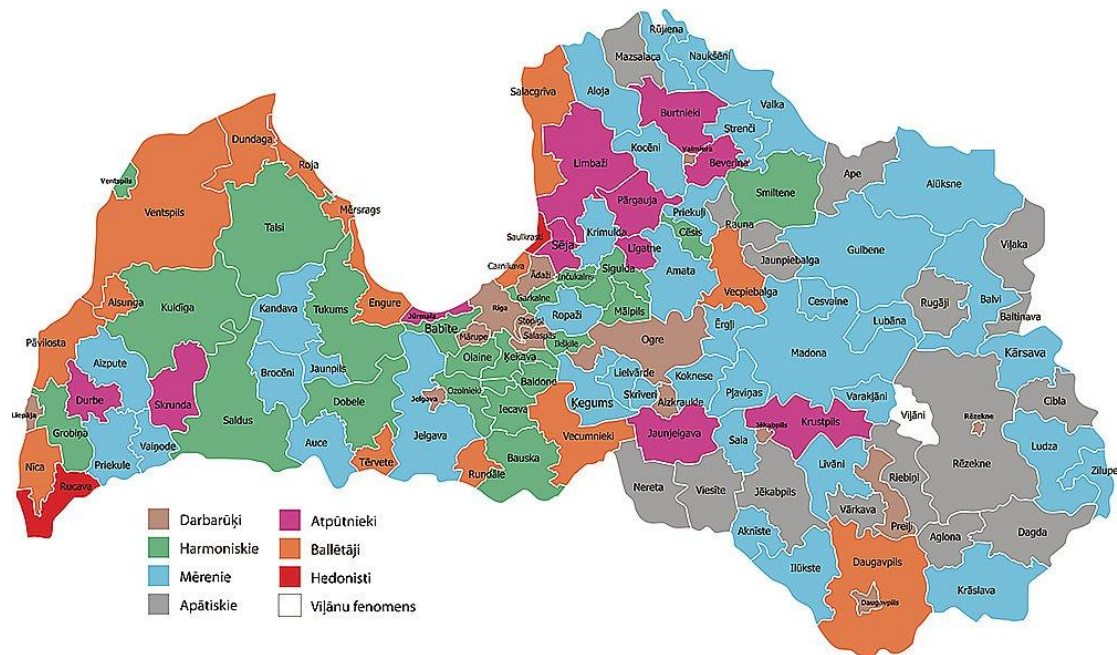
laika periodā no 24.03.2020 līdz 27.10.2020

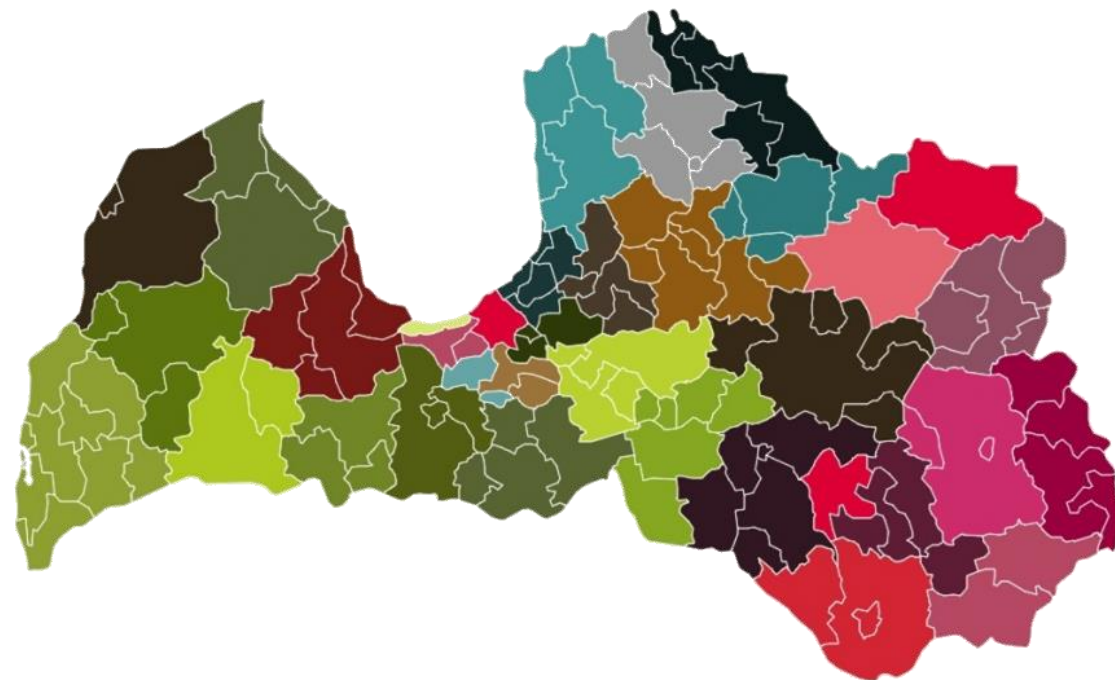

Lielle dati administratīvi teritoriālās reformas plānošanai

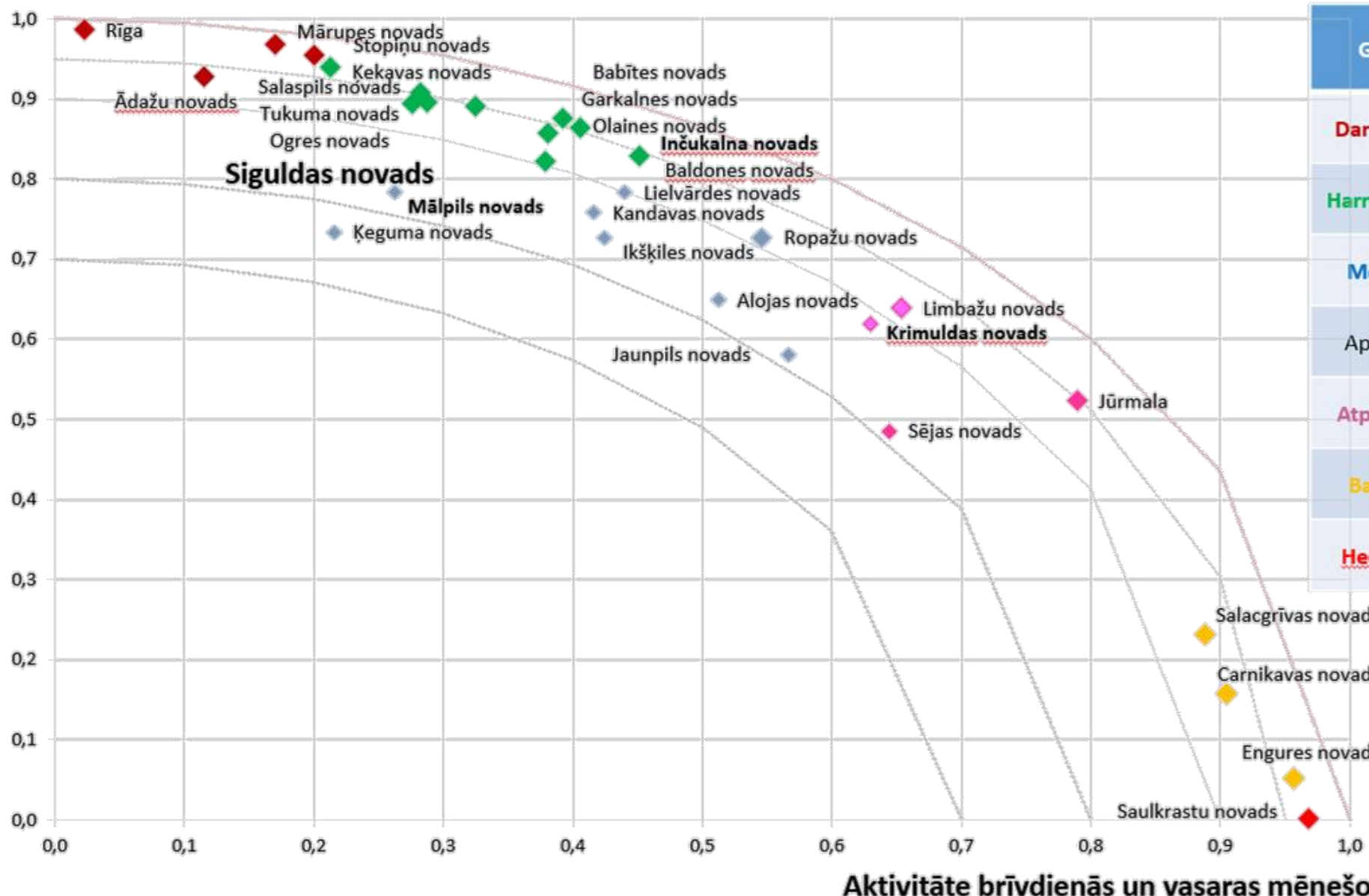
Latvijas reģionu ekonomiskās attīstības indekss

Administratīvi teritoriālā reforma

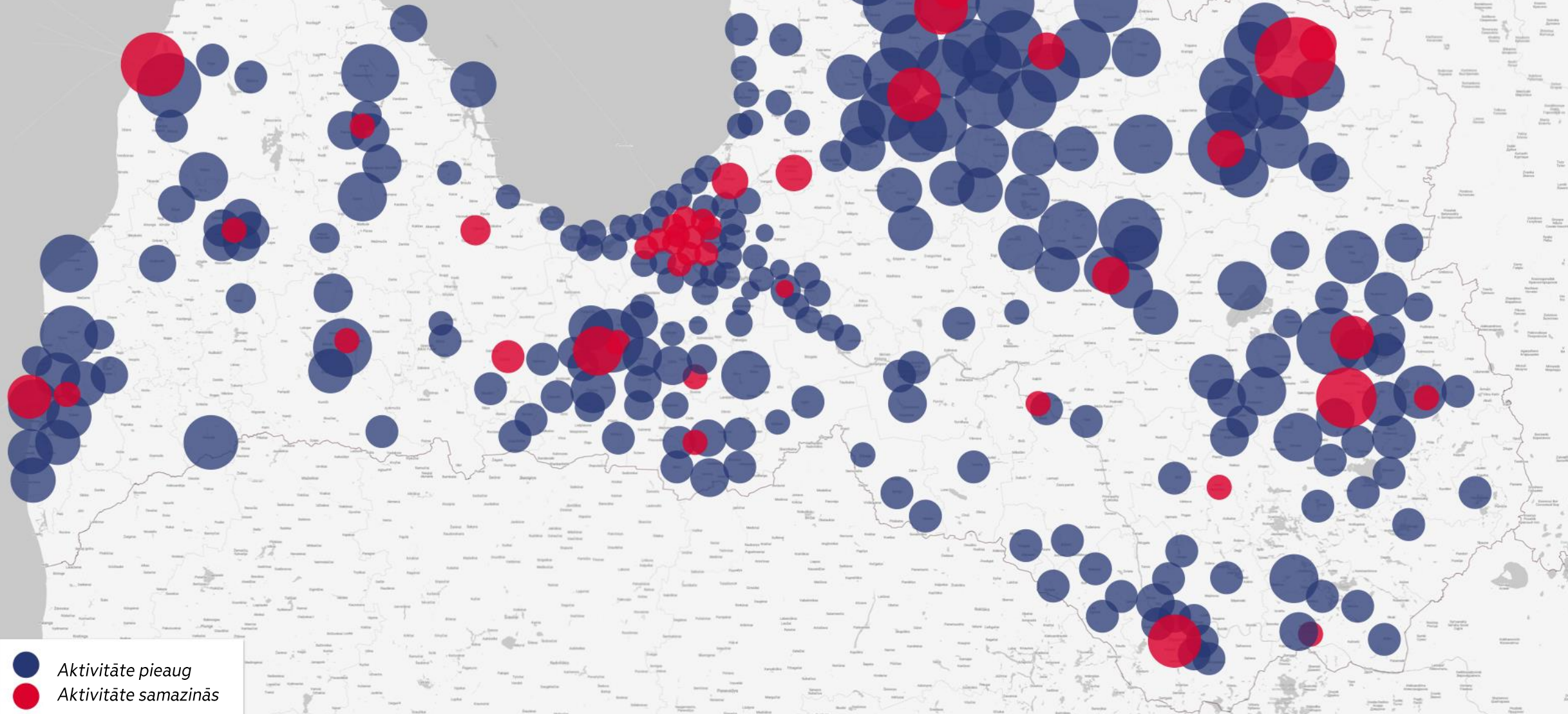

Aktivitāte darba dienās

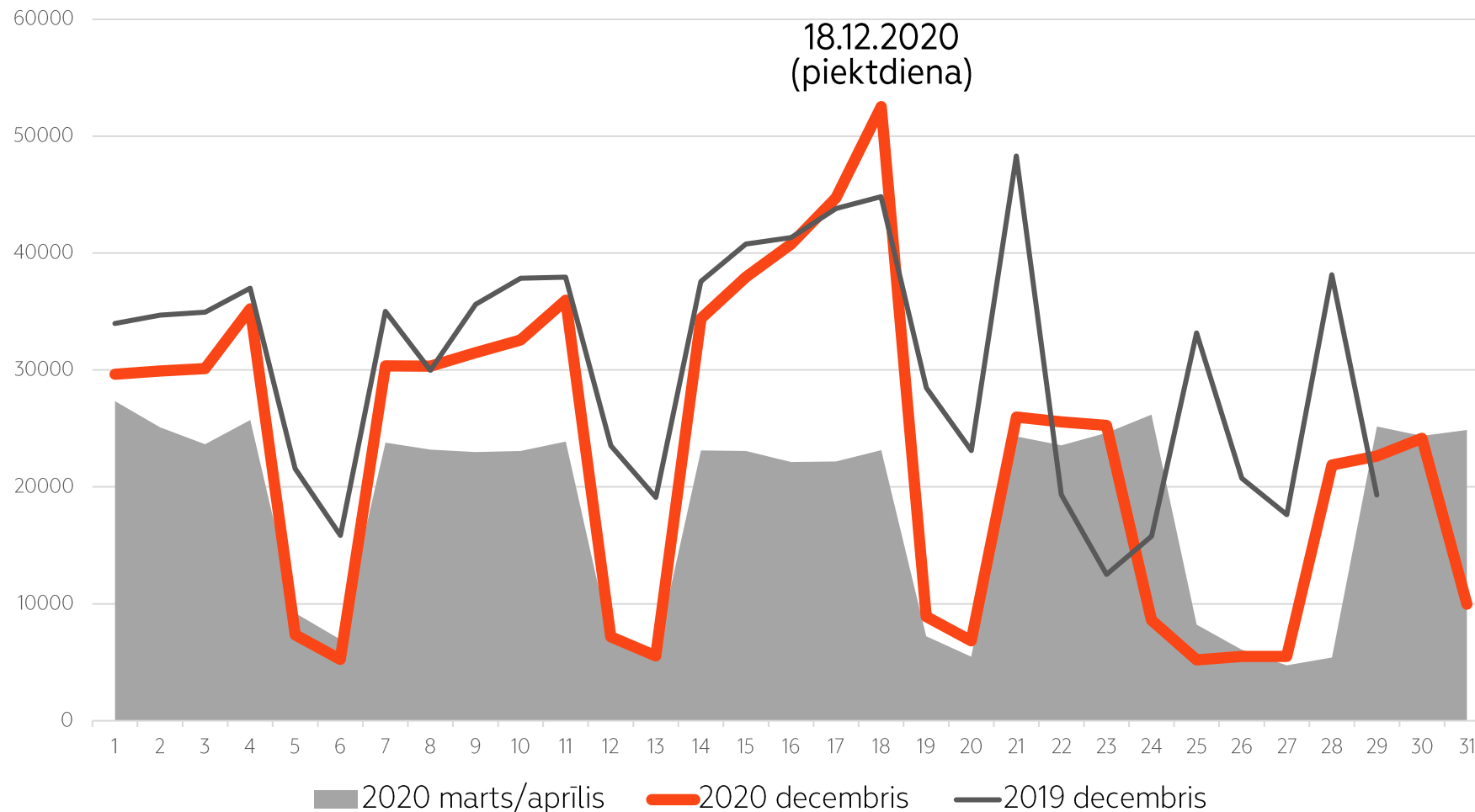

Grupa	Aktivitāte	
	Brīvdienās	Darba dienās
Darbarūķis	Vidēji zema 0.0 - 0.2	Augsta 0.8 - 1.0
Harmoniskie	Vidēja 0.2 - 0.6	Augsta 0.8 - 1.0
Mērenie	Vidēja 0.2 - 0.6	Vidēja 0.4 - 0.8
Apātiskie	Vidēja 0.2 - 0.6	Zema 0.0 - 0.4
Atpūtnieki	Vidēji augsta 0.6 - 0.8	Vidēji zema 0.4 - 0.6
Ballētāji	Augsta 0.6 - 1.0	Zema 0.0 - 0.4
Hedonisti	Augstākā 0.8 - 1.0	Zemākā -0.2 - 0.0

Pavasari un vasarā aktivitāti izdevās decentralizēt un sadalīt pa reģioniem

Aktivitāte T/C Spice salīdzinot 2020. gada decembri ar 2019. gada decembri un 2020. gada marta/aprīļa zemākās aktivitātes periodu

2020. gada decembrī pieņemtie lēmumi veicinājuši lielāku drūzmēšanos, nekā decembrī pirms Covid-19 pandēmijas

Datos balstīta lēmumu pieņemšana

Dati

Pieejams plašs datu vākšanas metožu klāsts

Modelis

Modelis – veids kā datos ieraudzīt kopsakarības

Interpretācija

Kļūdas rezultātu interpretācijā ved uz aplamiem lēmumiem

Datos balstīta lēmumu pieņemšana

Dati

Pieejams plašs datu vākšanas metožu klāsts

Modelis

Modelis – veids kā datos ieraudzīt kopsakarības

Interpretācija

Kļūdas rezultātu interpretācijā ved uz aplamiem lēmumiem

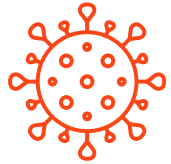
Lēmumi

balstīti empātijā un sabiedrības vajadzību izpratnē

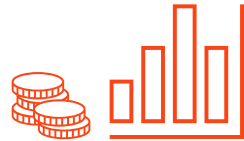
Pašrealizācija
Sociālā atzinība
Sociālās vajadzības
Drošība
Fizioloģiskās vajadzības

Krīzes situācijā lēmumu pieņemšanai jāizmanto skaidri definēti un mērāmi kritēriji

**Epidemioloģiskie
kritēriji**

**Ekonomiskie
kritēriji**

**Sabiedrības
iesaistes kritēriji**

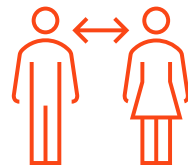

Biznesam definē pamatprasības, ļaujot uzņēmējam pieņemt saprātīgus lēmumus to realizācijai

Ar administratīvām metodēm necensties uzņēmēja vietā izvēlēties piemērotu darbības modeli

Sanitārās un dezinfekcijas prasības

Minimālās distancē noteikumi

Maksimālais pieļaujamais kontakta ilgums

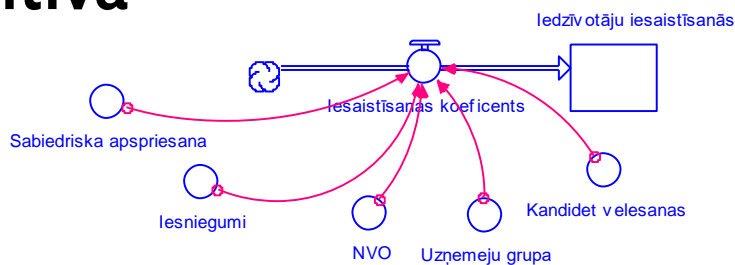
Ja ierobežojošās prasības būs pārdomātas un konsekventas, uzņēmēji tās ievēros

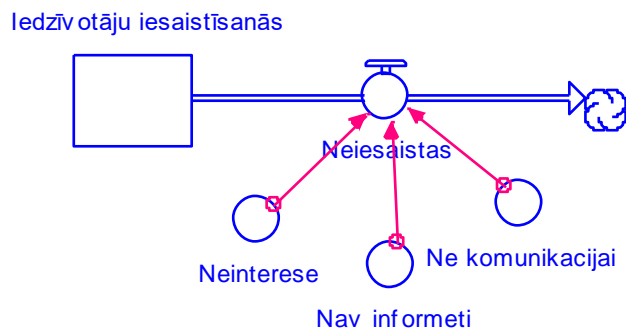
Sociāli tehnoloģiskās modelēšanas metode

Pašvaldības saziņas līdzekļu plūsmas

Pozitīvā

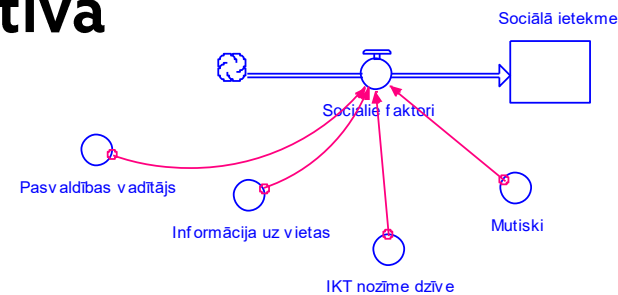

Negatīvā

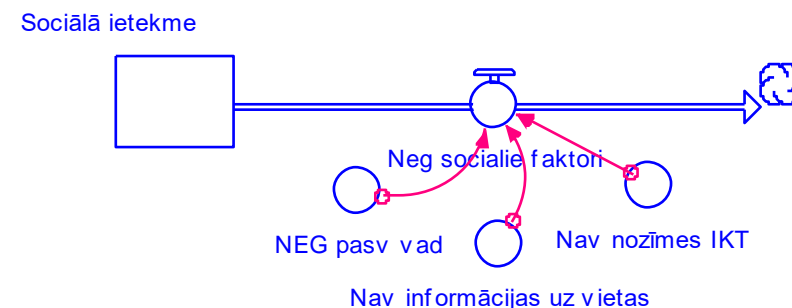

Sociālo faktoru plūsmas

Pozitīvā

Negatīvā

Digitāla
biznesa
stratēģija un
kultūra

Darbinieku un
klientu
iesaiste

Procesi un
inovācijas

Tehnoloģijas

Dati un
analītika

=

Digitālā transformācija

Imt

DOMĂ - DARI